

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΚΑΒΑΣ

μυθιστόρημα

ΚΑΘΕΤΟΣ
ΧΡΗΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

*Συντηρητές μνήμης, Ιστορίες από την ιστορία μιας πόλιχνης,
συλλογικό έργο (2012)*

Μικρό ημερολόγιο καραντίνας, (2013)

Δυσμενής μετάθεση, Όψεις της επαρχίας στην ελληνική ποίηση, ποίηση (2018)

Photogrey, συλλογή διηγημάτων (2021)

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΘΕΤΟΣ ΧΡΗΣΜΟΣ

ΝΙΚΗΤΑΣ Π. ΚΑΚΚΑΒΑΣ

Μυθιστόρημα

LIBRON

πρώτη έκδοση, Ιούνιος 2022

Copyright © Brainfood Εκδοτική, Νικήτας Π. Κακκαβάς 2022

ISBN: 978-618-5427-71-9

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως ο νόμος έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η καθ' οιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, οπτικοακουστικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, μετάδοση, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Σειρά: Σύγχρονη Ελληνική Πεζογραφία - 11

Μυθιστόρημα

Νικήτας Π. Κακκαβάς, *Κάθετος χρησμός*

Επιμέλεια-Διόρθωση: Γιώργος Σπυράκης

Σχεδιασμός Εξωφύλλου: Νίκος Ρουμπάκης (lamda)

Σελιδοποίηση: BRAINFOOD ΕΚΔΟΤΙΚΗ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Brainfood Εκδοτική ΜΕΠΕ

Εμπεδοκλέους 28 & Σουρή 20, 12131 Περιστέρι

Τηλ.: 210 2514123,

E. contact@brainfood.gr, www.brainfood.gr

LIBRON Εκδοτική

E. info@libron.gr - www.libron.gr

σταθερά ό,τι έγγραψα και γράφω
αφιερωμένο στους δυο μου γιους·
ίσως στο μέλλον τους βοηθήσει
να με γνωρίσουν καλύτερα

στη σύντροφό μου, Άσπα, που ανέχθηκε
τις πολύωρες απομονώσεις μου
στο γραφείο της σοφίτας

στους Ισίδωρο Ζουργό, Μιχάλη Σπέγγο
και Βαγγέλη Νάστο
που υπήρξαν, χωρίς να το γνωρίζουν,
αφορμή για να γραφεί αυτό το βιβλίο

(...) χρησμό να πω
«μην από μέσα με σκοτώσει».

(ΣΠΥΡΟΣ Λ. ΒΡΕΤΤΟΣ, Η γριά μάντισσα)

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

*Σύρθηκε η σαύρα.
Σημείωμα ριγμένο βιαστικά
απ' την πόρτα του καλοκαιριού.*

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ, Τα ισόβια

*Πάντα σκιᾶς ἀσθενέστερα,
πάντα ὀνείρων ἀπατηλότερα· μία ῥοπή,
καὶ ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται.*

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, Νεκρώσιμο Ιδιόμελο

ΞΥΠΝΗΣΕ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ.

Ήταν, λέει, μόνος του στις όχθες μιας λίμνης. Χειμώνας καιρός, ξημέρωνε ένας κατεψυγμένος αέρας να σου τρυπάει το κόκκαλο, μα το νερό λάδι. Αυτός δίπλα σ' ένα γυμνό δέντρο, ντυμένος μονάχα μ' ένα λευκό κοντομάνικο, να τουρτουρίζει, προσπαθώντας να ανάψει τσιγάρο.

Ξαφνικά από το βάθος φάνηκε –αμυδρά στην αρχή, ολοένα και πιο καθαρά στη συνέχεια– να πλησιάζει μια μαύρη βάρκα με σχήμα λόγχης, ίδια με τις πανάρχαιες πλάβες που έχουν οι ψαράδες στις Πρέσπες. Αργά, αργά, πολύ αργά... Όρθιος έκανε κουπί ένας άγνωστος άνδρας, ντυμένος στα μαύρα, κατάμαυρα.

Κάποτε η βάρκα βγήκε στα ρηχά και ο βαρκάρης πήδηξε στο παγωμένο νερό για να τη σύρει μέχρι τη στεριά. Έπειτα, με υγρά βήματα άρχισε να πηγαίνει προς το μέρος του. Άκουγε τον θρου της περπατησιάς του στα βότσαλα, γλιστερό ολόενα να τον πλησιάζει, καθώς και το τρίξιμο από τις βδέλλες που συνθλίβονταν από τις γαλότσες του.

«Εσένα ψάχνω!» του είπε ο μαύρος άνδρας, σκουπίζοντας τα βρεγμένα χέρια στο παλτό του. Τον τρόμαξε στο όνειρο ο ήχος της φωνής του, μα πιο πολύ η πελιδνή όψη του· διέκρινε στο σχήμα του προσώπου του να χάσκει η θέα ενός απροσδιόριστου κακού. Η ανάσα του μύριζε περίεργα, σαν το σώμα.

Σκέφθηκε για μια στιγμή να του ξεφύγει, να τρέξει προς τη δημοσιά. Ζύγισε την περιέργεια και τον φόβο του, έριξε το κέρμα στριφτό στον αέρα, κορώνα γράμματα και... Ξαφνική πάρεση· θα έμενε!

«Εμένα; Πώς το ήξερες ότι θα ήμουν εδώ;» απόρησε, μα αισθανόταν ήδη σαν να του είχε στήσει χωσιά από καιρό. «Και αφού με βρήκες, τι με θέλεις;»

«Έχω να σου δώσω και να σου πω κάτι», απάντησε ψάχνοντας στη δεξιά τσέπη του παλτού. Έβγαλε ένα μικρό χαρτί και του το έδωσε στα γρήγορα.

Είχαν μαζευτεί μαύρα σύννεφα· το πήγαινε για βροχή. Τη μύριζες να φτάνει από το μικρό νησί στη μέση της λίμνης. Μόλις στο βάθος μια αστραπή ελαχίστου φωτός προμήνυε την καταιγίδα.

Ξεδίπλωσε το τσαλακωμένο χαρτί με ανυπομονησία, κόντεψε να το σχίσει στη σπουδή του. Δεν έγραφε πολλά, μόνο ένα αντρικό ονοματεπώνυμο: «Νίκος Παναγιώτου»

«Τι σημαίνει αυτό;» τόλμησε να τον κοιτάξει για πρώτη φορά κατευθείαν στα μάτια. «Δεν μου λέει κάτι αυτό το όνομα».

«Θα πεθάνεις μια μέρα μετά τον θάνατο του», απάντησε κοφτά. «Είμαι σίγουρος όμως πως, από εδώ και στο εξής, θα σου λέει πολλά».

Μπήκε ξανά στο νερό μέχρι το γόνατο και έκανε ν' ανέβει στη βάρκα.

Δεν πρόλαβε να συνειδητοποιήσει αμέσως τα λόγια του. Τον τάραξε η λέξη «θάνατος» και έπαθε προσωρινή, μα ευτυχώς βραχύβια, εμπλοκή το μυαλό του. Όσπου να συνέλθει, η βάρκα έπλεε ήδη στη μέση της λίμνης. Ήταν μάταιο να φωνάξει κάποια τελευταία ερώτηση και ίσως ακόμη πιο μάταιο να περιμένει απάντηση.

Έμεινε εκεί έτσι στάσιμος· σκοτεινή φιγούρα στην αμφιλύκη της χαραυγής για ώρα πολύ.

Μέχρι που κάθιδρος ξύπνησε στο δωμάτιό του.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

*Εκείνο το καλοκαίρι
Σταματημένη ηλικία.
Ετοίμασε τη βαριά του σφραγίδα.*

ΑΛΕΞΗΣ ΤΡΑΪΑΝΟΣ, Παραδοχή εποχής

Η ΜΕΡΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΤΑΝ ΔΥΣΚΟΛΗ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ. Ο καύσωνας, αναμενόμενος για Μεσαύγουστο στην Αθήνα, έπιασε από νωρίς και ο μοναδικός ανεμιστήρας είχε βλάβη από την αρχή της εβδομάδας. Επιπλέον ο προϊστάμενος είχε τα νεύρα του για κάποιον ακαθόριστο λόγο – η ατμόσφαιρα μύριζε μπαρούτι.

Ο προϊστάμενος, κατά κόσμον Νικηφόρος Γιατράκος, από τότε που κέρδισαν τις εκλογές οι Σοσιαλιστές, εμφανίζονταν πολύ συχνά εκνευρισμένος. Γνωστός δεξιός, υπήρξε, καθώς έλεγαν οι κακές γλώσσες και φανατικός «ντικτά»,¹ παρότι τώρα δήλωνε παλαιόθεν Καραμανλικός. Η σκούφια του κρατούσε από το Γύθειο και χάρη σε κάποια συγγένεια με τον Δήμαρχο της Σπάρτης κράτησε τη θέση του στο υπουργείο, ακόμα και τώρα που άλλαξαν τα πράγματα.

Μα σήμερα κι αυτός δεν ένιωθε καλύτερα. Του σφυροκοπούσε τα μηνίγγια από το πρωί ένας πονοκέφαλος και ούτε ο καφές, ούτε ένα ληγμένο παυσίπονο –που βρέθηκε πρόχειρο

στο γραφείο του- βοήθησαν. Όλη την εβδομάδα του βάρυνε τον νου το παράξενο όνειρο -εφιάλτης δεν λες καλύτερα!- που είχε δει τον στοίχειωνε το άγνωστο όνομα «Νίκος Παναγιώτου».

Δεν θα άντεχε για πολύ ακόμα στο γραφείο. Του έρχονταν ναυτία και μια ανεξήγητη ανησυχία γαλβάνιζε τα σπλάγχνα του. Δίχως να το σκεφτεί πολύ, μπήκε στο γραφείο τού προϊσταμένου και, αψηφώντας τον σέρτικο εκνευρισμό του, ζήτησε άδεια.

«Γιατί αισθάνομαι ξαφνική αδιαθεσία, κύριε προϊστάμενε».

Χωρίς να περιμένει καν να του απαντήσει, είχε ήδη κλείσει την πόρτα στο γραφείο και άρχισε να κατεβαίνει γρήγορα τις σκάλες του υπουργείου προς την έξοδο.

Στη Φιλελλήνων η κατάσταση ήταν αποπνικτική. Πυρακτωμένη ασφαλτος, άπνοια και ένα απρόσμενο μπουτιλιάρισμα για Αύγουστο. *Γιατί δεν έφυγαν από την πόλη όλοι αυτοί οι παραβάτες των θερινών διακοπών;*

«Κώστα!» ακούστηκε μια γνώριμη φωνή, καθώς ετοιμάζονταν να περάσει στην απέναντι μεριά του δρόμου. Γύρισε και είδε τον Δεύτερη, τον ηλικιωμένο κλητήρα του υπουργείου.

«Καλημέρα, κύριε Δεύτερη. Βιάζομαι να γυρίσω σπίτι, δεν είμαι καθόλου καλά. Ίσως κάποια δηλητηρίαση. Έφαγα στα βρόμικα χθες...» προσπάθησε να αποφύγει πιθανή πολυλογία του.

Γεροντοπαλικάρο στην Αθήνα ο κλητήρας έψαχνε διαρκώς ευκαιρία για να σπάσει την πλήξη του με τυχάρπαστες κουβέντες. Ανεξίκακο ανθρωπάκι κατά τα άλλα, λαχταρούσε απλώς για δυο τρεις στάλες ανθρώπινης επαφής στον άνυδρο βίο του.

«Κωστάκη, δεν θα σε καθυστερήσω καθόλου. Αν μπορείς, άφησε αυτόν τον φάκελο, που μου έδωσε ο προϊστάμενος, εδώ

παρακάτω, Φιλελλήνων δώδεκα. Παράδωσέ τον στον θυρωρό, θα κανονίσει αυτός για τα παρακάτω. Βλέπεις, δεν κάνει να βγαίνω με τέτοια ζέστη γέρος άνθρωπος. Έχω και το ζάχαρο».

Ανακουφίστηκε. Το απλό αυτό καθήκον ήταν ασφαλώς πιο εύκολο από το να ανεχτεί την ολιγόλεπτη φλυαρία του κυρίου Δευτέρη. Του το όφειλε εξάλλου· ο κύριος Δευτέρης τον εξυπηρετούσε σχεδόν καθημερινά στην υπηρεσία. Πήρε τον μεγάλο κίτρινο φάκελο, τον χαιρέτησε με ένα φευγαλέο νεύμα και πέρασε γρήγορα απέναντι, πριν το φανάρι γίνει ξανά κόκκινο.

Βημάτισε γρήγορα τη μικρή απόσταση από το υπουργείο μέχρι το ισόγειο της πολυκατοικίας στον αριθμό δώδεκα. Ο θυρωρός κάπνιζε στην είσοδο της πολυκατοικίας.

«Καλημέρα! Ο κύριος Δευτέρης, ο κλητήρας από το υπουργείο, μου έδωσε αυτόν τον φάκελο. Είναι για τον κύριο...» σταμάτησε απότομα να διαβάσει τον παραλήπτη. Με μεγάλα μπλε γράμματα από μαρκαδόρο ο φάκελος έγραφε:

«Υπόψιν κυρίου Νικολάου Παναγιώτου».

Ένωσε ξαφνικά το βρέγμα του να μουδιάζει, η σπονδυλική του στήλη ηλεκτρίστηκε. Στα αφτιά του υπήρχε διαρκώς η επαναληπτική παρήχηση της γραφής στον φάκελο: «υπόψιν κυρίου Νικολάου Παναγιώτου». Ο ορίζοντάς του άρχισε να περιστρέφεται και η σφοδρή δίνη αδυνάτισε τα μέλη του. Ο φάκελος έπεσε από τα χέρια του και παραπάτησε προς τα πίσω.

Το απότομο και επίμονο κορνάρισμα, από το λεωφορείο της γραμμής, τον συνέφερε προσωρινά. Γύρισε το τρομαγμένο βλέμμα του προς τη μεριά του λεωφορείου και του φάνηκε πως στις πίσω θέσεις έστεκε όρθιος ο μαυροντυμένος βαρκάρης του ονείρου.

Αισθάνθηκε ήδη ένα ζώο φοβισμένο να γρυλίζει στα σωθικά του.

Ανέβηκε τρέχοντας τη σκάλα μέχρι τον τρίτο όροφο, όπου βρίσκονταν το γραφείο του Παναγιώτου. Το φως του διαδρόμου στον τρίτο είχε χαλάσει και μες στο ημίφως προσπάθησε να εντοπίσει την πόρτα.

«Δυο πόρτες δεξιά από το ασανσέρ, αλλά δεν θα βρεις κανέναν. Σπάνια έρχεται κάποιος σ' αυτό το γραφείο. Αλλά, τουλάχιστον, είναι καλοπληρωτές στα κοινόχρηστα», του είχε πει ο θυρωρός.

Μια μεγάλη χρυσαφένια ταμπέλα έγραφε: «Planet Shells – Εταιρεία Εισαγωγών Γεωργικών Μηχανημάτων. Συνεργασία με τους Οίκους Deutsche Motorrad Company και Farmagricola Costruzioni».

Χτύπησε το κουδούνι επίμονα, αλλά η πόρτα παρέμεινε κλειστή. Κοίταξε το ρολόι του· περασμένες δέκα. Δεν μπορεί κάποιος θα έπρεπε να ήταν στο γραφείο τέτοια ώρα, η γραμματέας τουλάχιστον. Ίσως πάλι να έλειπαν όλοι για διακοπές.

Κάθισε απογοητευμένος στο πάτωμα. Κοντανάσαινε εξαντλημένος από το βιαστικό τρεχαλητό στις σκάλες.

«Το πούστικο, το τσιγάρο», έριξε το ανάθεμα, ψάχνοντας στις τσέπες για το πακέτο και τον αναπτήρα του.

Τι του συνέβαινε; Γιατί τον είχε ταραξει τόσο πολύ ένας ανόητος εφιάλτης; Πώς μπόρεσε, έστω και για λίγο, να σκιαχτεί από μια φανταστική προφητεία, να μετατρέψει ένα όνειρο σε ιδεοληψία; Στο κάτω κάτω η εταιρεία αυτή και ο φάκελος που κρατούσε στα χέρια του κατοχύρωναν μια κάποια λογική ερμηνεία. Αυτό ήταν! Είχε ακούσει χωρίς αμφιβολία το όνομα αυτό στο γραφείο από τον προϊστάμενο και ένας υπόγειος συνειρμός λειτούργησε στον ύπνο του.

Για κάποιον περίεργο λόγο αυτή η εύλογη εξήγηση δεν του αρκούσε. Το προφανές τον αναστάτωσε ακόμη περισσότερο.

Αυτή η λογικοφανής σύνδεση αιτίου-αιτιατού διαισθάνονταν ότι από κάπου έμπαζε – εντός του είχε μια βεβαιότητα πια για το μήνυμα του Μαύρου Αγγέλου. Έπειτα, πώς μπορούσε να παρακάμψει τη σημερινή σύμπτωση; Μήπως ήταν ακόμα ένα ίχνος που έπρεπε να ακολουθήσει; Ένα σημείο που όφειλε να μην αγνοήσει;

Ρούφηξε αχόρταγα, σαν πεινασμένο βρέφος, τον καπνό.

Από το ανοιχτό παράθυρο του διαδρόμου ακούστηκε να ξεσπά μια απρόσμενη καλοκαιρινή μπόρα. Ξαφνικά το ημίφως έγινε σκοτάδι. Μόνο η πυγολαμπίδα καύτρα του τσιγάρου αναβόσβηνε ρυθμικά, φτιάχνοντας αλλόκοτες σκιές στον απέναντι τοίχο.

Έμεινε έτσι για ώρα πολλή εκεί, καθισμένος στο βρόμικο μωσαϊκό, με την πλάτη στον τοίχο, σιωπηλός ερημίτης σ' αυτήν την ξέρα στο κέντρο της πόλης, ζωσμένος από έγνοιες πύρινες. Έπρεπε να μείνει ψύχραιμος και να πιάσει το νήμα από την αρχή. Δύσκολο πράγμα· είχε ήδη ρίξει το βλέμμα του προς την σκοτεινή άβυσσο της τελικής ανθρώπινης μοίρας και αντίκρισε εκείνο το σκοτάδι που, αν το κοιτάξεις για μια στιγμή παραπάνω, είναι έτοιμο να σε καταπιεί.

Αισθανόταν ήδη χαροπατημένος.